Nationale gewone rechtbanken

Češka

Het Tsjechische gerechtelijke apparaat bestaat uit 89 districtsrechtbanken, acht regionale rechtbanken en het Hooggerechtshof.

Gewone rechtbanken – inleiding

Rechtsbevoegdheid in civielrechtelijke zaken

Districtsrechtbanken, regionale rechtbanken, gerechtshoven en het Hooggerechtshof van de Tsjechische Republiek doen uitspraak over civielrechtelijke zaken.

Rechtbanken van eerste aanleg

Districtsrechtbanken behandelen en doen uitspraak over geschillen en andere juridische zaken die voortvloeien uit civielrechtelijke, arbeidsrechtelijke, familierechtelijke en handelsrechtelijke betrekkingen wanneer geen ander gerecht ter zake materieel bevoegd is.

Andere zaken die niet onder het privaatrecht vallen (bv. over de benoeming of afzetting van arbiters, over de nietigverklaring van een arbitraal vonnis enz.) worden door de districtsrechtbanken behandeld in het kader van civielrechtelijke procedures, indien de wet dit voorschrijft.

Over rechtszaken die onder de bevoegdheid van een districtsrechtbank vallen, wordt doorgaans uitspraak gedaan door een alleensprekende rechter.

Indien de wet dit voorschrijft, worden arbeidsrechtelijke en andere zaken behandeld door een kamer bestaande uit één rechter en twee lekenrechters.

Regionale rechtbanken fungeren als rechtbanken van eerste aanleg in de in artikel 9, lid 2, en artikel 9 bis van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering genoemde zaken en geschillen.

Procedures die worden ingesteld bij een regionale rechtbank die fungeert als rechtbank van eerste aanleg, worden behandeld door een alleensprekende rechter; indien de wet dit voorschrijft, worden procedures in eerste aanleg behandeld door een kamer bestaande uit een president en twee andere rechters.

Het Hooggerechtshof doet uitspraak in eerste aanleg op grond van artikel 51 van wet nr. 91/2012 betreffende internationaal privaatrecht. In het kader van die wet erkent het Hooggerechtshof definitieve uitspraken van buitenlandse rechtbanken.

Het Hooggerechtshof spreekt recht in een kamer of een grote kamer.

Tweede aanleg

Wanneer districtsrechtbanken een zaak in eerste aanleg hebben behandeld, fungeren de regionale rechtbanken als hoven van beroep (gerecht van tweede aanleg).

Wanneer regionale rechtbanken een zaak in eerste aanleg hebben behandeld, fungeren de gerechtshoven als hoven van beroep.

Het gerechtshof houdt zitting in een kamer bestaande uit een president en twee andere rechters, tenzij in afzonderlijke wettelijke bepalingen anders is vastgesteld.

Juridische gegevensbanken

De Tsjechische wetgeving is te vinden via het officiële portaal van de Tsjechische regering (alleen in het Tsjechisch).

Is de toegang tot de juridische gegevensbank kosteloos?

Ja, alleen via dit portaal zijn wetteksten kosteloos beschikbaar.

Rechtsbevoegdheid in strafrechtelijke zaken

Districtsrechtbanken, regionale rechtbanken, gerechtshoven en het Hooggerechtshof van de Tsjechische Republiek zijn verantwoordelijk voor de behandeling van strafrechtelijke zaken.

Rechtbanken van eerste aanleg

Tenzij in wet nr. 141/1961 betreffende strafprocessen anders is bepaald, vinden zaken in eerste aanleg plaats in de districtsrechtbank.

Gerechtelijke strafprocessen worden behandeld door een kamer van rechters of door een alleensprekende rechter; wanneer dit uitdrukkelijk in de wet is bepaald, beslist de president van de kamer of de alleensprekende rechter alleen. Kamers van districtsrechtbanken bestaan uit een president en twee lekenrechters. De president van een kamer of een rechter kan als alleensprekende rechter optreden. Enkel een rechter kan als president van een kamer optreden.

Regionale rechtbanken behandelen procedures in eerste aanleg met betrekking tot strafbare feiten waarvoor de wet voorziet in een gevangenisstraf van vijf jaar of meer of waarbij een uitzonderlijke straf kan worden opgelegd. Regionale rechtbanken fungeren ook als rechtbank van eerste aanleg bij de in artikel 17, lid 1, van de strafproceswet genoemde strafbare feiten, ook wanneer de minimumgevangenisstraf lager is.

Regionale rechtbanken houden zitting in kamers. Een alleensprekende rechter doet uitspraak over de in de wetgeving betreffende gerechtelijke procedures vermelde zaken.

Kamers van regionale rechtbanken bestaan uit:

een president en twee lekenrechters, als ze als rechtbank van eerste aanleg fungeren in strafzaken;

een president en twee rechters in andere zaken.

De president van een kamer of een rechter kan als alleensprekende rechter optreden. Enkel een rechter kan als president van een kamer optreden.

Tweede aanleg

De hogere regionale rechtbanken behandelen beroepen tegen beslissingen van districtsrechtbanken. De hogere gerechtshoven behandelen beroepen tegen beslissingen van regionale rechtbanken in eerste aanleg.

Het gerechtshof houdt zitting in een kamer bestaande uit een president en twee andere rechters, tenzij in afzonderlijke wettelijke bepalingen anders is vastgesteld.

Rechtsbevoegdheid in bestuursrechtelijke zaken

De rol van de rechtspraak in bestuursrechtelijke zaken is het beschermen van de individuele rechten van natuurlijke en rechtspersonen in het kader van het publiekrecht.

Deze rol wordt vervuld door **administratieve rechtbanken**. Dit zijn gespecialiseerde kamers binnen regionale rechtbanken die als rechtbanken van eerste aanleg fungeren.

Administratieve rechtbanken bestaan uit: de president van de regionale rechtbank, vicepresidenten en rechters. Individuele rechtszaken worden behandeld door een kamer bestaande uit drie rechters.

Administratieve rechtbanken spreken recht over:
klachten tegen bestuursrechtelijke besluiten van een uitvoerend orgaan, een lokale of regionale overheidsinstantie, een natuurlijke of rechtspersoon of een ander orgaan met de bevoegdheid om besluiten te nemen over de rechten en verplichtingen van natuurlijke en rechtspersonen in administratieve aangelegenheden (hierna “een bestuursorgaan” genoemd);
bescherming tegen nalatigheid van een bestuursorgaan;
bescherming tegen onwettig ingrijpen door een bestuursorgaan;
vorderingen in verband met bevoegdheidskwesties;
zaken in verband met verkiezingen en lokale of regionale referenda;
zaken in verband met politieke partijen en politieke bewegingen;
de (gedeeltelijke) intrekking van een maatregel van algemene aard die in strijd is met de wet;
disciplinaire zaken in verband met rechters, gerechtsambtenaren, openbare aanklagers en gerechtsdeurwaarders;
zaken in verband met bepaalde beroepsgedragsregels.
Het **Administratieve Hooggerechtshof** is de administratieve rechtbank van laatste aanleg en bestaat uit de president van het Administratieve Hooggerechtshof, de vicepresidenten en rechters. Individuele rechtszaken worden gewoonlijk behandeld door een kamer bestaande uit drie rechters. Naast beroepszaken behandelt het Administratieve Hooggerechtshof zaken betreffende de ontbinding van politieke partijen of politieke bewegingen, de schorsing of hervatting van hun activiteiten, bevoegdheidsconflicten en de (gedeeltelijke) intrekking van maatregelen van algemene aard. De verdere materiële bevoegdheden van het Administratieve Hooggerechtshof zijn vastgesteld in specifieke wetgeving.
Nadere gegevens zijn te vinden op de website: Europese justitiële atlas voor burgerlijke zaken – Rechtbankenstelsel in Tsjechië.
Zie voor meer informatie de website: Nejvyšší správní soud (Administratieve Hooggerechtshof).

Links

Stelsel van rechtbanken

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.